

Poppea Sabina had den arm op den schouder van Hafdra gelegd. (Bz. 118)

Zoo bewoog zich dan de feestelijke optocht langzaam en plechtig voort langs de Via Sacra, in de richting van de Querquetulaansche poort... De lucht was helder en geurig, door den ademtocht der lente bewogen: het was alsof zelfs Jupiter hulde wilde brengen aan het aardsche afschijnsel zijner almachtige heerschappij.

Flavius Scevinius ontving de Keizerlijke familie en haar gevolg vol eerbied aan den ingang van zijne woning. Het onthaal was vroolijk en weldra gaf een trompetgeschal het teken dat het feestmaal zou beginnen.

De eereplaats aan het hoofd van de tafel links, als men van het atrium kwam; was der Keizerin-moeder aangewezen.

Aan hare rechterhand leunde Burrus, de overste der lijfwacht, aan de andere zijde Flavius Scevinius, de gastheer.

De dwarslopende tafel, die anders meestal gebruikt werd, ontbrak voor ditmaal. Aan het hoofd van de tweede tafel troonde de Imperator tusschen Octavia en de gemalin van den heer des huizes.

Naast Octavia was een vijand van Agrippina, Trasea Paetus geplaatst; daarnaast eene

rijke Egyptische, Epicharis genaamd; vervolgens kwam de minister Seneca en aan diens linkerhand de veertienjarige vrouw van een der senatoren.

Terstond bij den aanvang van den maaltijd, die met Lucrinische oesters en Aziatische zee-tulpen begon, wendde Trasea Paetus zich tot de jonge Keizerin.

Octavia had slechts een paar onbeduidende woorden tot hem gericht, eene beleefde vraag naar de onlangs opgevoerde circus-spelen, die geheel Rome in koortsachtige spanning hielden; want nog was het niet uitgemaakt of het paard van Tigellinus gewonnen had, dan dit van Anicetus. Er was eene commissie benoemd om dezen wereldbewegenden strijd te beslissen. De meeste kansen had tot nog toe Anicetus, hetgeen de partijgenooten van Tigellinus te meer verdroot, omdat de onwelkome mededinger eigenlijk op het land niets te maken had. Anicetus was zeeofficier; sedert kort voerde hij het bevel over de vloot bij Kaap Misenum, en alleen tengevolge van bijzondere omstandigheden bevond hij zich op het oogenblik te Rome, waar hij terstond beproefde den reeds zoo vaak bekroonden Tigellinus de loef af te steken...

Trasea Paetus glimlachte, als geloofde hij maar half aan het welgemeende harer belangstelling.

Hij beantwoordde hare vraag, maar geheel op denzelfden toon, waarmee hij gezegd zou hebben:

— Zeker, gebiedster, het weder is allerliefst.

Octavia knikte verstrooid en deed eene tweede vraag, die hen na eenig afdwalen op een, om zoo te zeggen, onuitputtelijk thema bracht: op Keizer Augustus namelijk en de groote daden door den monarch ten bate van het wereldrijk verricht.

Zóó ernstig, zóó plechtig ging de stroom dezer bespiegeling voort, dat Nero zich bijna in het studeervertrek van den hofburcht waande, waar de talentvolle filosoof hem gedurende de laatste weken zoo nadrukkelijk had voorgehouden, dat het leven onthouding, zelfbeheersching en plicht was.

Bij deze herinnering overviel den jeugdigen monarch eensklaps midden tusschen het druk en vroolijk gezelschap, een onbeschrijfelijk gevoel van eenzaamheid.

Er was in dit alles zulk eene scherpe tegenstelling, dat de kunstenaarsziel van den jongen Keizer er wel door getroffen moest worden.

Terwijl men hier aan het hooger einde der tafel als het ware voordrachten hield over onderwerpen uit het gebied der hoogernstige Stoa, klonken aan het benedengedeelte scherts en gelach, als het murmelen eener beek.

Schoone jongelingen bogen zich over vroolijke gesprekken tot hunne bekoorlijke tafeltuurtjes neder.

Meer bejaarde mannen herinnerden elkan- der met welgevallen aan het verleden, wisten allerlei verhalen op te disschen van hunne ervaringen in Sicilië of klein-Azië, ledigden vroolijk den beker, en haalden als ter verontschuldiging de woorden van een Helleensch drinklied aan.

Ach, en daarginds, de gelukkige echtgenoot Otho, die bijna geen oog kon afhouden van zijne bevallige gemalin, Poppea Sabina.

Op verrezen afstand van hem geplaatst, zat zij aan de tafel der Keizerin, naast den gevaarlijken Tigellinus geleund, met wien zij in een luidruchtig gesprek was gewikkeld.

Bij Hercules, eene verrukkelijk schoone vrouw, deze Poppea Sabina met hare zacht stralende oogen, en het met bloemen versierde kopje, dat zij zoo allerliefst wist te buigen en te wenden!

Nero had de schoone, lachende vrouw tot nog toe bijna niet opgemerkt. Nu zij luidop lachte bleef zijn oog met iets meer aandacht, bijna peinzend op haar bekoorlijk gelaat rusten.

Het was of de droeve gedachten van den Imperator eene geheimzinnige werking op Poppea's gemoed oefenden. Zij, die tot op dit oogenblik geheel en al onder den invloed van Tigellinus was geweest, wendde zich nu plotseling naar den kant, waar Nero gezeten was, en ontmoette zijn droevig peinzenden blik.

Poppea Sabine bloosde nog sterker. Haar gelaat, haar hals, waren als met purper overgoten. Toen zij begon te bedenken, dat Claudius Nero haar blos had moeten opmerken, geraakte zij zóó zeer in verwarring, dat Tigellinus haar toefluisterde:

— Wat overkomt u, gebiedster? Gevoelt de schoone Poppea zich ongesteld?

Zij wist zich oogenblikkelijk te beheerschen.

— Dat komt van ons onzinnig gelach! gaf zij schertsend ten antwoord.

— O, ik begrijp het verwijt, hernam Tigellinus. Maar ziet gij, edele Poppea, mijn be-roep wordt langzamerhand zoo ernstig, zoo deftig en verheven, dat ik van tijd tot tijd eens uitlachen moet. In het verkeer met den Cesar is lachen tegenwoordig verboden waar! Als het nog lang zoo moet duren zal ik nog in een afgrond van naargeestigheid terecht komen.

— Hoe jammer van uwen Cesar, zei Poppea, dat hij zich door Seneca zoo naar de woestijn laat verbannen! Nero is nog zoo jong en geschapen om gelukkig te zijn. Zie toch eens, welke pikzwarte oogen! Zijn zij niet prachtig? Wil ik u eens een raad geven?

— Zeer verplicht! En wat raad gij mij aan?

— Den minister met zijn philosophischen onzin zooveel mogelijk tegen te werken.

— Hoe zal ik dat aanvangen?

— Dwaze vraag! Breng den Keizer aan het verstand, dat men een uitstekend regent, een diepzinnig denker, een bevorderaar van volkswelvaart en toch een verstandig mensch kan wezen! Zie, nu komt die zonderlinge schaduw van droefheid en onvoldaanheid weer over zijn gelaat, evenals daar straks. Waarlijk, indien ik geen rekening diende te houden met de nu eenmaal aangenomen lastige vormen, dan zou ik oogenblikkelijk opstaan, hem zacht de handen op de schouders leggen, en hem troost inspreken.

— Wel zoo! En wat zoudt gij zeggen?

— Cesar, zou ik zeggen, waarover treurt gij? Waarom lacht gij niet? Wat beteekenen die rimpels op uw voorhoofd? Zie om u heen! Jeugd, aanvalligheid en schoonheid omringen u! Geniet met ons wat het oogenblik schenkt! Wees een mensch onder de menschen! Zoo

zou ik spreken, vriendelijk, vleierend, uit den grond van mijn hart! En indien hij naar mij luisterde, zou hij misschien gaan inzien, dat het verstandiger is den weg naar de eeuwige duisternis met rozen te bestrooien dan naar de praatjes van zijn minister te luisteren en onder zulke prachtige muziek een gezicht te zetten als een ter dood veroordeelde!

Tigellinus lachte.

— Dat zou een geniale zet wezen, eene daad, onze Poppea waardig! Stoor u niet aan de menschen en hunne op- en aanmerkingen! Sta op en beproef het!

— Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Gij rekent buiten den toorn van mijn heer ge-maal, Otho zou mij kruisigen...

Andermaal zag zij Nero aan met schuchteren blik en zuchtte.

Nero intusschen was hoe langer hoe afgetrokken geworden. Hij hoorde niets meer van Octavia's deftige gesprekken met Thræsea Paetus. Slechts klanken zonder zin drongen hem zacht gonzend in de ooren, dof en onduidelijk als uit onafzienbare verte. Zijne gedachten waren teruggekeerd tot den dag toen hij Paul genade had geschonken.

In den geest aanschouwde hij weer het verrukkelijk schoone meisje, met het prachtige gesneden gelaat en de donkere oogen. Hij hoorde hoe zij met hare hartroerende stem zijn medelijden inriep. Zij was de eenige, onvergelykelijke... Daar knielde zij neder bij den Palatijschen draagstoel en hief de sneeuwblanke armen op, hij zou haar hebben kunnen uitschilderen!

En nu verdween plotseling het liefelijk beeld en een nog schooner, nog heerlijker visioen rees voor hem op, het eenige uur, waarin hij waarlijk gelukkig was geweest! Hij stond in de tent van den Egyptischen toovenaar, Christina tegenover hem, en hare zachte stem drong hem nog dieper, nog verlokkelender in het onstuimig kloppend hart...

Christina! Onuitsprekelijk vurig beminde Christina. Waarom zijt gij verdwenen gelijk gij gekomen waart, snel als een lentebloem, een vluchtige ademtucht, die reeds voorbij is,

als hij nog tenauwernood het koortsachtig gloeiende voorhoofd heeft aangeraakt?

Zonderling! Opeens was het hem alsof hij eindelijk de oplossing van het raadsel had gevonden. Voor hem was zij gevlucht, uit liefde voor hem, niet uit liefde voor iemand anders. Zij had gevoeld, dat ook hij haar aanbad; zij wilde vermijden wat zij vooruit zag: den zwaren, alles vernielenden strijd.

Hij sloeg een blik naar de andere tafel, waar de Keizerin-moeder de eereplaats innam.

Ja, ja, de onverbiddelijke Agrippina zou zijn hart tot eeuwige smart hebben gedoemd!

Eene vrijgelatene, eene voormalige slavin!

Het is zoo! Agrippina kon niet weten wat hij om harentwil zou hebben durven wagen, dat hem geen offer te zwaar, geen strijd te moeilijk zou zijn geweest indien zij hem als des overwinnaars loon voor oogen had gestaan.

Dwaas meisje! Waarom was zij gevlucht met dat ééne wonderspreukige woord: « Het ga u allen wel! »?... Een enkele regel tot opheldering, een enkel oprecht en eerlijk woord en alles zou misschien nog terecht gekomen zijn. Hij peinsde en peinsde en eindelijk kwam hem de twijfel weer bekruipen. Nicodemus, de zwaarmoedige Nazarener, scheen geen het minste vermoeden te hebben... Hij had herhaaldelijk betuigd, dat Christina hem volkomen onbegrijpelijk was dat hij geen reden kon bedenken voor hare vlucht!

Het was en bleef voor den treurenden Imperator een geheimzinnig ontmoedigend raadsel. Eén ding echter was hem maar al te duidelijk: dat hem de gansche wijde wereld onverschillig was, uitgenomen deze ééne bitterzoete herinnering.

Welk een droevig noodlot toch! Hoe jammer! Had hij Christina aan zijne zijde gehad in plaats van deze vrouw, die hem zoo weinig begreep, die met al hare goedhartigheid zijn innigst voelen en denken telkens zoo pijnlijk aandeed, hoe roemrijk zou zijne regeering geworden zijn! Hoe zou het geluk, hoe zou de liefde hem in geestdrift hebben doen ontsteken, hem moed hebben gegeven tot de grootsche daden, die hij met moeite en zonder op-

gewektheid trachtte te verrichten, alleen geholpen door de koel verstandige begrippen van zijn minister en de onpractische wenken van Nicodemus.

Ja, dan zou hij gezegevierd hebben! Dan ware hij de onsterfelijke schepper eener roemrijke periode van vrijheid en broederliefde geworden. De hemel der Nazareners, met zijne liefelijke beelden van vrede en verzoening, was immers werkelijkheid geworden in de oogen der schoone Christina, en ieder woord dat over hare lippen kwam, klonk als de belofte eener blijde toekomst voor het gansche wereldrond.

Claudius Nero drukte de handen tegen de oogen.

Hij, de eerste onder de Romeinen, de beheerscher van het groote en machtige rijk, dat zich uitstreckte van de Hercules-zuilen tot het afgelegen Mesopotamië, hij, aangebeden door zijn volk, rijker dan de koning van Lydië, jong, vol van heimelijk woelenden levenslust, van verlangen naar al wat goed en waar en schoon is, hoe arm en eenzaam voelde hij zich op zijn hoogen, schitterenden wereldtroon! Zoo eenzaam en verlaten, dat het hart hem dreigde te breken!

Eene plotselinge stilte deed hem uit zijne sombere mijmeringen opschrikken. Het vroolijke gedruisch, dat het met bloemen versierde cavaedium vervulde, was eensklaps verstomd.

Den met rozen omkransten drinkbeker omhoog houdend, wijdde Flavius Scevinus een dronk aan Nero, den veelgeliefde, den verhevene, den gelukkige.

Met eene beleefde wending nam hij ook Octavia en de Keizerin-moeder in zijne rede op, om daarna weer uitsluitend terug te keeren tot den verheven persoon des Keizers en den besten zegen der goden over zijn dierbaar, van jeugd en schoonheid stralend hoofd af te smeeken.

Stormachtige bijvalsbetuigingen volgden op dit meesterstuk van welsprekendheid.

Voor al had dit ééne gezegde indruk gemaakt: Nero, Octavia en naast hen de edele moeder, die een vorst met zoovele voortrefte-

lijke eigenschappen had opgevoed en gevormd.

Dit naast hen, vooral, was in de oogen van des gastheers partijgenooten, die allen zonder onderscheid vijandig gezind waren jegens Agrippina, een meesterlijke zet.

Men voelde, dat dit voor de aanzittenden, voor het gansche mede toeluisterende Rome, een bijna onverholen aanmaning was om Agrippina's tegenstanders met de daad te ondersteunen en Nero te bevrijden van den drukken en veel te ver gaanden invloed der eierzuchtige en tirannieke vrouw.

Tegelijkertijd was het, na een langdurig stilzwijgen, weder eens een duidelijke wenk aan het adres der vorstin, om zich vrijwillig terug te trekken en van het Romeinsche volk niet te eischen, dat het zich op den duur in het onverdragelijke zou schikken.

En juist nu had die wenk eene bijzondere beteekenis.

In het begin der volgende week moest in den Senaat eene gewichtige politieke beraadslaging worden gehouden.

Het betrof eene oneenigheid met een der naburige Germaansche volksstammen, de Chatten. De twist zou wellicht eene oorlogsverklaring ten gevolge kunnen hebben, hoewel de Romeinsche vestingcommandant in het verafgelegen Maguntia met het oog op de dreigende toerusting van de overzijde van

den Rijn, alles gedaan had wat hij vermocht, om aan de rechtmatige eischen der Chatten te gemoed te komen.

Men hoopte nu, dat Agrippina uit de vrij duidelijke woorden van Flavinus Scevius zou begrijpen, dat men wenschte den Keizer alleen en van hare voogdijschap ontslagen, in de zitting te zien verschijnen.

De jubelende Ave-kreten waren verstomd. Agrippina riep al hare zelfbeheersching te hulp en glimlachte. Wel fonkelden hare oogen van haat en verontwaardiging, maar toch zij glimlachte.

Plechting vergoot nu elk der feestgenooten een paar droppels van den geurigen Samiër bij wijze van drankoffer.

Daarna klonk het opnieuw:

— Heil Cesar! Heil Claudius Nero! Heil den geliefde, den gelukkige!

Nero was langzaam van zijne rustbank opgestaan. Hij dankte zwijsend met eene beweging der rechterhand: het scheen, dat de aan-doening hem bij deze hartelijke begroeting overmande. Wat hem echter de oogen vochtig had doen worden, had met dit feestgedruisch niets te maken; met al de vasthoudendheid der teleurgestelde hoop hechte zich de herinnering aan het liefelijk beeld eener aanminnige jonkvrouw aan den vurig geliefden naam der voor altijd verlorene.

HOOFDSTUK XV

DE STRIJD TUSSCHEN LIEFDE EN PLICHT

Het feestmaal in het met fakkels verlichte cavaedium was afgelopen. Voorafgegaan door de huisvrouw Metella en het jonge keizerlijke paar, begaven de gasten zich door het middenvertrek naar het park.

Op het ruime plein achter het huis brandden talloze lichten met rood glas omgeven. Verder op, tegen den heuvel, waren de breede lanen, de laurierhagen, met acanthus en ane-

monen omslingerd, in een tooverachtig schemerlicht gehuld.

Voorloopig stonden de feestgenooten in kleine groepjes hier en daar verspreid: vrolijk pratend, den een of anderen vriend begroetend, tot wien men nog niet had kunnen doordringen en tegelijk het gloeiend gelaat prijsgevend aan de verkwikkende avondkoelte, die met den geur der bloembedden bela-

den, over het plein heen streek. Ieder scheen verheugd aan den dwang van het tafel-ceremonieel ontkomen te zijn; men haalde ruimer adem en verzamelde frissche krachten om van het vervolg van het feest te genieten.

Poppea Sabina, Otho's gemalin, had den arm op den schouder harer gezelschapsjuffer Hafdra gelegd, en wandelde een eindje het park in.

— Het werd tijd, dat de gastheer ons vrijliet, sprak zij, diep ademhalend. Welk een heerlijke nacht!

— Schoon als een droom! fluisterde Hafdra.

— Wat scheelt u, kleine? Gij beeft!

— Ik heb hem weergezien!

— Wien? Uwen Pretoriaan?

— Mijn dierbare Pharax! Toen wij aan tafel zaten, ging hij tweemaal door het cavaedium.

Poppea lachte.

— Maar is het dan werkelijk zoo? Is mijn aardig meisje, mijn fijn, klein Phenicisch popje werkelijk verliefd geworden op een soldaat? En op zulk een reus nog wel? Bij Eros, ik had eene betere keus van u verwacht.

— En ik gebiedster, zweer u bij Melkart, den god mijner vaderen, dat geen sterveling ooit dezen betooverenden Pharax aan schoonheid en indrukwekkendheid nabijkwam!

— Gij zijt verliefd en het zou dus verloren moeite zijn, indien ik iets wilde aanmerken op uw Pharax. Ook ben ik volkomen overtuigd, dat gij hem zoudt trouwen, al was het een slaaf of een beulsknecht! Wat gij u eenmaal in het hoofd hebt gezet...

— Ja, gebiedster, dat is ook zoo! Ik ben een zonderling schepsel en het verbaast mij eigenlijk, dat gij altijd weer geduld wilt hebben met mijn dwaasheden en gebreken.

— Kom, kom, ik zorg wel dat die kleine vreemdelinge mij niet ongemerkt boven het hoofd groeit! Ik heb sympathie voor uw onstuimigen aard, die zich ook weer zoo gemakkelijk in het omhulsel van zachtheid en vriendelijkheid weet te voegen. Ik weet het, gij hebt mij lief, en in tijd van nood zou ik zeker op u kunnen rekenen.

— Tot in den dood, betuigde Hafdra.

— Dank u, kind! Maar zeg mij nu eens, hebt gij eenige reden om te denken, dat die onvergelykelijke Pharax uwe genegenheid beantwoordt?

— Ja, gebiedster! Onlangs reeds; toen het toeval hem met mij te zamen bracht...

— Toen heeft hij u aangezien als een Britanniër het Capitool. Dat weet ik reeds; dat is een vrij onvoldoende waarborg.

— Dat vind ik ook. Maar ook heden wierp hij mij blikken toe...

— Als drie Britanniers op zijn minst genomen! hernam Poppea lachend.

— Meer nog! Hij liet mij door een van de tafelbedienden een strookje papyrus in de hand spelen...

— Hoe durft hij!

— Ware liefde durft alles! zei de Phenicische. Ziehier, edele Poppea! Lees, en zeg mij dan openhartig uw oordeel.

Poppea nam het briefje aan.

Bij den schemerschijn van een nabijzijnden lichter ontcijferde zij het volgende:

Pharax, de Pretoriaan, groet met diepen eerbied Hafdra, de Phenicische.

Ik hoop, dat Hafdra de Phenicische den lijfsoldaat der Keizerin-moeder niet licht iets ten kwade zal duiden, want het is en blijft toch eene groote eer. Wij Pretorianen zijn niet zooals de gemeene soldaten, die in Nabonensisch Gallië of in Azië liggen. Wij zijn daarentegen eene keurbende, dat zegt ook onze bevelhebber Afrianus Burrus. Wanneer ik het dus waag u, o bekoorlijke Hafdra, over mijne liefde te spreken, dan is dat niet hetzelfde alsof een gemeen soldaat naar uwe gunst dong, integendeel, heel iets anders. Ik bemin u vurig. Vijfmaal heb ik u gezien. Omdat gij zoo mooi zijt als een roosje, is mij dit voldoende. Ik mag u daarenboven zonder eenige grootspraak verzekeren, dat ik bij de Keizerin-moeder zeer goed sta aangeschreven. Eergisteren nog heeft de doorluchtige vrouw mij te kennen gegeven, dat het, indien ik zoo voortging, niet lang zou duren of ik werd Centurio. En een Centurio is bijna zoo goed als een militair-tribuun. Ik moest u heden nog zeggen hoe ik u bemin en vereer, en u vragen of ik u niet te min ben.

Meisjesharten zijn soms zoo wonderlijk. Antwoord mij spoedig. Ik bemin u zoo vurig en ik groet u, in de zoete hoop, dat gij mij ook liefhebt.

— Welnu, wat zegt gij daarvan? fluisterde Hafdra.

— Geloofst gij, dat hij het eerlijk meent?

— Zonder eenigen twijfel. Als het u aanstaat, hebt ge maar « Ja » te zeggen. Maar mij dunkt toch, dat Hafdra, de mooie Hafdra, de vriendin van Poppea, zich nog wel eens bedenken mag eer zij zulk een Plebejer tot man neemt.

— In het minst niet! riep het jonge meisje, terwijl zij het briefje bij zich stak. Liever vandaag dan morgen? Plebejer! Wat geef ik om zijne afkomst, wanneer hij zelf mij het hart doet kloppen?

De frissche, gezonde natuurlijkheid, die uit hare woorden sprak, maakte op de koele Poppea een bijna beangstigenden indruk.

— Dwaas, fantastisch kind, mompelde zij spottend.

— Ik ben zooals ik ben, hernam Hafdra. Ik begrijp ook niet recht hoe Poppea zoo kan spreken...

— Luister; eens moet gij het toch weten, want ik zal uwe hulp noodig hebben, eerder misschien dan gij denkt. Zie, Hafdra, ik heb maar één verlangen: ik wil de eerste zijn. Om te beginnen de eerste onder de vrouwen. Ik wil de schoonste zijn, de meest benijde. En ik ben het. Geheel Rome ligt aan mijne voeten. Geen last of moeite is mij te veel om de schoonheid, die de natuur mij geschonken heeft, te bewaren en te verhoogen.

— Dat weet ik, viel Hafdra haar in de rede. Uwe kostelijke zalven, uwe baden in melk... En ook dit weet ik, dat gij de schoonste zijt onder de vrouwen. Alleen Octavia, de Keizerin, zou misschien in aanmerking kunnen komen, indien zij niet altijd even bleek was, en zoo ernstig stil...

— Octavia! Noem haar toch niet!

Stil, daar wandelt Tigellinus! Morgen zal ik u meer zeggen. Stilzwijgendheid behoef ik mijne verstandige Hafdra niet voor te schrijven.

Zij keerden zich om, alsof zij reeds genoeg hadden van de wandeling, terwijl Tigellinus op eenigen afstand voorbijging.

Daar schetterden de bazuinen en terstond daarop deed zich een danswijze hooren.

— Kom, wij zullen onze plaatsen gaan opzoeken, sprak Poppea.

Door den minister, die juist naar haar toekwam, vergezeld, betrad zij het met zand bestrooide ovaalrond der Arena.

De maaltijd in het cavaedium had niet al te lang geduurd. Het zoogenaamde *convivio commissatio*, het vroolijke drinkgelag, door de gewone vermakelijkheden afgewisseld en gekruid, zou hier buiten in ongedwongen, maar des te fijner vorm plaats vinden.

Voor de keizerlijke familie had Flavius Scevinius onder zijn beroemden, meer dan drie eeuwen ouden ahornboom, een tribune laten oprichten, aan de voorzijde behangen met amethyst-keurige Indische tapijten, door gouden koorden en kwasten opgenomen.

Rechts en links van deze prachtige zitplaats, die aan de keizerlijke eereloge in den circus herinnerde, waren de met kussens belegde banken voor de overige gasten, in twee wijde halve cirkels geschikt. Maar ook buiten deze bijna geheel gesloten rotonde, meer in de richting van de groote middellaan, bevonden zich zitplaatsen voor de meer rusteloozen onder de feestgenooten, die het rondwandelen door het in vollen lentedos prijkende park boven het lange stilzitten verkozen, en zich alleen bij de eene of andere bijzonder schitterende voorstelling onder de toeschouwers zouden willen mengen, sierlijke bronzen stoeltjes, met roodlederene zittingen, sigmavormige sofa's en gemakkelijke divans. Vóór iedere zitplaats stond een klein tafeltje op ivoren onderstel met eenige goudgerande drinkschalen, frissche kransen, een koffertje vol Picensisch gebak en een kunstig gevlochten mandje met Ionische vijgen en Campanische amandelen.

In bonte kleederen gedoste slaven liepen onhoorbaar af en aan, om de bekers te vullen of met de onderdanigste haast aan de wenschen en behoeften van de gasten te voldoen.

Een afdeeling Pretorianen stond als eere-

wacht aan weerskanten van de keizerlijke tribune, daaronder ook Pharax, wiens verstandig voorkomen zich gunstig van de alledaagsche gezichten zijner kameraden onderscheidde. De overige soldaten der lijfwacht hadden, schijnbaar zonder eenige berekening, hier en daar, op bescheiden afstand post gevat, of hielden zich nog in het ruime triclinium op, waar Milictus, de opperstaf van Flavius Scevinus, hen op Vesuvischen landwijn onthaalde.

Een minuut of vijf later kwam de schoone kithara-speelster Chloris-Fulvia uit de tent bij het posticum te voorschijn en trad midden in den kring, waar zij met een vollen greep in de snaren een Helleensch hymnus aanhief.

Nog luisterden de gasten niet met onverdeelde aandacht; eerst het kleinste gedeelte van hen had zich nedergezet, waaronder trouwens de Keizerin en de ernstige Octavia, maar, zij schenen verstrooid te zijn.

De jonge Keizerin hield het vorschend oog op haar gemaal gericht, die tegen een pijnboom geleund, met Tigellinus stond te praten en weinig lust scheen te hebben om den voor hem bestemden zetel, tusschen moeder en gemalin, nu reeds te gaan innemen.

Ook de arme Octavia had gemerkt, dat Nero de laatste dagen buitengewoon onstemd, ja, zelfs neerslachtig was geweest en door innerlijken strijd gekweld scheen...

Had hij haar toch maar vertrouwd, zijn hart bij haar uitgestort! Zij had hem immers zoo innig lief!

Maar hij gunde haar nooit een blik in zijne ziel, en wanneer zij hem, in de verte niet vermoedend wat hem ter neder drukte, met vromen ijver op de goden wees, dan fronste de Imperator met verdubbelde zwaarmoedigheid het voorhoofd, ja, om zijne lippen speelde soms heimelijk een smadelijke trek, eene uitdrukking, die aan haat, aan razende vernielzucht deed denken...

Was hij dan werkelijk den goden vijandig? Of was alleen zij zoo ongelukkig, om met ieder, ook nog zoo goed gemeend woord zijn ongenoegen op te wekken? Was zij dan werkelijk het looden gewicht, dat den jongen ade-

laar belette op te stijgen in de reine sfeeren van zelfvoldoening en geluk?

De tranen schoten haar in de oogen. Geheel in hare eigene droevige gedachten verdiept, had zij niet opgemerkt, dat Agrippina nog altijd het doodsbleek gelaat in de hand liet rusten, en onhoorbaar de lippen bewoog.

De herinnering aan den heildronk van Flavius Scevinus, waarin hij er op gewezen had dat de Imperator de heerscher over al de Romeinen was woelde haar door het brein als een wild geworden schorpioen.

Maar reeds was de doodelijk beleedigde vorstin op wraak bedacht geweest. Het glimlachje, dat van tijd tot tijd hare neusvleugels deed trillen, droeg reeds half en half den stempel van een boosaardig gevoel van zegepraal.

Daar naderde Burrus en tegelijkertijd kreeg het gelaat der Keizerin-moeder eene geheel andere uitdrukking. De kunst van comediespelen verstond zij voortreffelijk. Burrus, de overste der Pretorianen, mocht niet vermoeden welke gedachten haar bezighielden.

— Gij hebt gelijk, Burrus, sprak zij goedgunstig. Dat meisje heeft een zeer bijzonder talent. Ik was geheel verzonken in de zee van tonen... Ziedaar, nu is het lied ten einde.

Luide toejuichingen beloonden de schoone kitharaspeelster.

Zij boog beleefd, zonder echter naar hare tent terug te keeren.

— Luister! Daar hoor ik weer den zilverhelderen klank van Fulvia's kithara, sprak Agrippina.

En nu paarde zich aan het snarenspeel ook het volle, zachte geluid harer stem. Het grompelpel verstomde.

Zij zong betooverend schoon, deze Griekin, met haar crocuskleurig gewaad, de Rhodische nachtegaal, zooals de toonaangevende jeugd van de wereldstad haar genoemd had.

En hoe edel was hare geheele verschijning terwijl zij daar stond, met het plectrum in de rechter hand, in de linker, door een matgelen strik omslingerd, het negensnarig instrument, matgele rozen in de pikzwarte, zacht golvende lokken, aan eene gestalte uit Homerus dagen gelijk!

In tegenstelling met de jubelende hymne, die zij eerst had gezongen, was het een droefgeestige klaagzang, die nu over hare lippen kwam, een lied van verlangen naar het verlorene, tranen in klanken omgezet.

Zonderling, de indruk door dit heerlijk schoone lied teweeggebracht op een gezelschap, dat voor het grootste deel geheel doortrokken was van den verderfelijken geest des tijds, dat daar straks nog zoo overmoedig gelachen, zoo lichtzinnig geschertst had!

De triomf der kunstenaars was volkomen. Zóó aangrijpend, zóó heerlijk had zij nog nooit gezongen, sedert zij Italië's bodem betreden had, en toen de vrijgelatene Paul haar, nadat zij het wonderzoete lied uitgezongen, namens zijn meester Flavius Scevinus, knielend een gouden krans aanbood, schenen de toejuichingen der verrukte hoorders geen einde te zullen nemen.

— Schoone Fulvia, fluisterde Paul, zoo zacht, dat alleen het blozende jonge meisje hem verstaan kon, neem dit aan en zeg mij: wat is u meer waard, deze gouden krans of mijn van liefde kloppend hart?

— Uw hart, dat weet gij immers! was het antwoord der jeugdige zangster. En terwijl zij het kostbare geschenk aannam, drukte zij den van blijdschap stralende Paul de hand.

— Welk een onuitsprekelijk geluk, zóó bemind te worden! sprak hij zacht, terwijl hij zich vlug en bevallig uit zijne knielende houding ophief. Eer wij een jaar verder zijn, is zij de mijne, voegde hij er bij. En ik dacht reeds, dat ik ver van haar zou moeten sterven! Ver van haar, dat was vreeselijker dan de doodzelf.

Fulvia, zalig in het gevoel van haar triomf als kunstenaars, zaliger nog in het bewustzijn, dat Paul, de reeds verloren gewaande, haar nog altijd even vurig liefhad, boog driemaal naar alle kanten, riep der Keizerin-moeder, die haar met groote levendigheid had toegejuicht, on het Grieksch een welgemeend «Zeus bescherm de moeder des vaderlands!» toe en verdween daarop in de tent, om plaats te maken voor een paar atleten, die een worstelstrijd ten beste zouden geven.

Nog eer de schetterende feestmuziek inviel, die den strijd zou begeleiden had Nero Tigellinus alleen gelaten en zich van de overige gasten afgewend. Twee bevriende jongelingen, die hem schenen te willen volgen, wees hij met een afwerend gebaar terug.

— 't Is ongelooflijk! sprak de een tot den ander. Zelfs hier, in het feestelijk versierde park van Flavius Scevinus schijnt hij te willen mijmeren.

— Het wordt tijd, dat wij dien grimmigen ouden Seneca een beentje lichten! Op zijn twintigste jaar zoo wijs en koel zijn als Zeno in eigen persoon, dat is toch al te erg! Over welk bovennatuurlijk vraagstuk zou onze droomer nu weer gaan nadenken, dat zelfs wij, zijne trouwste vrienden, hem in den weg staan?

Ja, het was een bovennatuurlijk vraagstuk, dat den jongen Cesar bezighield, waarvan hij de practische oplossing zocht, met de theoretische hield hij zich niet op, het vraagstuk van de echte, hart en ziel doortrillende liefde, die geen antwoord zou weten te geven, wanneer het verstand haar vroeg: waarom hangt gij met al de vezelen van uw bestaan aan die eene, slechts zoo kort aanschouwde en nu spoorloos verdwenen jonkvrouw. Waarom smacht gij naar de vrijgelatene slavin, terwijl Octavia, wier edelgevormd gelaat door al de beeldhouwers van de stad der zeven heuvelen goddelijk schoon wordt genoemd, uw echtgenoot is?

En toch had de Cesar geen oog voor haar. De tooverkracht van het gezang der kithara-speelster had alleen dit uitgewerkt, dat al de bitterzoete herinneringen aan het verleden hem met verdubbelde helderheid voor den geest waren getreden.

Nero kon niet anders. Hij moest de luidruchtige feestvreugde ontvliesen; hij moest eerst den storm tot rust zien te brengen, die heden met ongekende hevigheid in zijn hart raasde en woedde.

Al de gasten moeten het gemerkt hebben, zij hadden de tranen gezien, die hem nu in heldere droppels langs de wangen rolden, en dat mocht niet zijn. Hij was Cesar; hij moest

meester weten te blijven niet alleen van de Parthen en de Chatten, maar ook van het eigen ik met zijne vurige, bedwelmende opwellingen.

Zacht ruischte de wind door de toppen der boomen. Het klonk als een wiegelied. Nu zouden zij wel inslapen, wel tot rust komen, de schuimende golven, die, als door een orkaan opgezweept, woelden en kookten in zijn gemoed.

Kom, heilige, vredebrengende nacht! Sla uw beschermenden mantel om uw lijdenden lieveling heen! Geef hem vrede, indien dan het geluk zijn deel niet mag wezen!

Zonder dat Nero het zelf gemerkt had, was hij in een verlaten gedeelte van het park terecht gekomen.

De wassende maan bescheen met zilverwitte glans het kiezelpad, dat hier breeder was en niet zoo geheel overschaduwde door het dichte geboomte.

Eensklaps ontstelde de Keizer. Vlak achter de laurierhagen, waar hij, in gepeins verzonken, langs wandelde, scheen zich iets te bewegen en toen hij bleef stilstaan om te luisteren, hoorde hij het geritsel van menschenlijke voetstappen, die een weg zochten tusschen het struikgewas.

Nero was ongewapend en, een monarch, zij het ook de allerbeste, heeft toch altijd geheime tegenstanders, die hem niet welgezind zijn, en geen middelen ontzien, om hem te bestrijden.

Toch voelde de keizerlijke jongeling, in het bewustzijn, dat hij niets dan het goede wilde, en meer nog misschien in het bewustzijn van zijn volle mannelijke kracht, geen schijn van angst.

— Sta! riep hij op gedempten, maar dreigenden toon, terwijl hij met de rechterhand de zilveren schrijfstift van zijn wastafeltje omklemd hield. Sta, wie gij ook zijn moogt, kom hier op het voetpad! Ik beveel het, ik, de Keizer!

Het bleef doodstil tusschen de struiken.

— Hoort gij niet? Tracht u niet te verzetten! Een enkele kreet, en de soldaten der lijfwacht jagen u op als een stuk wild!

— Almachtige Cesar. fluisterde eene bevende meisjesstem, vergeef mij zoo ik aarzelde...

— Christina! Gij, gij! jubelde de jonge vorst, duizelig van dit onverwacht geluk. Gij hier? Gij zelve? Levend...

Behoedzaam baande de slanke gestalte zich een doortocht tusschen het groen. Nog een oogenblik en de Cesar had haar aan zijn bonzend hart gedrukt.

— Christina! riep hij telkens, Christina, zijt gij het waarlijk?

Zijne eigene stem klonk hem vreemd in de ooren; het was hem alsof hij droomde, alsof de geheele heerlijke ontmoeting een bedriegelijk nachtgezicht was.

Het was Nero alsof hij na een vermoeienden zwerftocht door de onherbergzame woestijn, eindelijk de bloeme gevonden had, wier geur hem verkwikken, wier bedauwde kelk hem met nieuw leven bezielen zou.

Eindelijk beurde zij zuchtend het hoofdje op.

— Heer, gij vernedert u zelve! fluisterde zij bijna verschrikt! Weet gij wel wat gij gedaan hebt? Gij, de vorst der aarde, hebt eene bevrijde slavin lief.

— Ja, ja, ik heb Christina lief! Van het Capitool zou ik het aan de wereld willen verkondigen. Ik ben gelukkig geweest, voor de eerste maal zolang ik leef!

— Gelukkig geweest? Is dat waar, vroeg zij met stralenden blik. O, wat klinkt dat heerlijk! Maar dat is hetzelfde! Indien gij het waart, dan zijt gij het geweest in zonde en schande! In schande, want ik ben eene vrijgelatene en u niet waard! In zonde, want Claudius Nero bezit eene schoone, edele gemalin...

— Octavia! riep Nero met onuitsprekelijke bitterheid. Ik heb haar niet gekozen. Aan het welzijn van den Staat, aan de wenschen mijner raadslieden heb ik mijzelf dwaselijk ten offer gebracht. Maar dat zweer ik u: nooit of nimmer zou ik « ja » hebben gezegd, al ware ook Agrippina, mijne doorluchtige moeder, voor mij nedergeknield, indien ik geweten had waar ik de éénige, de aangebedene zou kunnen vinden! Christina, wat heb ik overal

naar u gezocht! Wat heb ik mijne vertrouwen her- en derwaarts gezonden, om uw verblijf op te sporen! Ach, hoe dikwijls heb ik zelfs uw vriend Paul ondervraagd! Maar alles tevergeefs! Zeg, waar hebt gij u toch verborgen gehouden, al deze sombere, troosteloze maanden lang? Waarom hebt gij toegelaten dat de man, die u liefhad, de hoop verloor en zich onverschillig en dof aan het noodlot prijs gaf, dat hem nu niet meer zal willen loslaten?

— Cesar, ik volgde de stem van mijn geweten! Toen ik u nog maar één enkele maal in de oogen had gezien, voelde ik reeds, dat gij mij geheel hadt veroverd. Maar ik wist ook hoe dwaas het is wanneer de nederige veldbloem de zon in het aangezicht wil zien, die onbereikbaar in het luchtruim zweeft. Ik had u lief, innig, onbeschrijfelijk lief...

Nog eenmaal drukte zij haar gelaat tegen zijn schouder, toen richtte zij zich op en sprak op waardigen toon:

— Gij weet, heer, dat ik Christen ben. Om trent onze geloofsleer en de plichten, die zij ons oplegt, hebt gij u intusschen door Nicodemus en door Seneca, uw leermeester, laten onderrichten. Als Christen moest ik u ontvlieden, want wij bidden dagelijks tot den God, dien de Heiland ons heeft leeren kennen: Leid ons niet in verzoeking! Nicodemus had mij in het bekeeringswerk, door mijne geloofsgenooten beraamd, eene gevaarlijke rol toegedacht. De broeders en zusters, zoo heette het, hielden meer van mij dan van alle anderen, ik had innemende manieren, ik kon welsprekend zijn. Daarom moest ik den twijfelenden Cesar, op wien het ernstig waarschuwend woord der mannen misschien weinig invloed zou hebben, het harte week en ontvankelijk maken voor den vertroostenden balsem des geloofs. Ach, heer, van den aanvang af had ik het gevoel, dat deze weg niet de ware was, dat Nicodemus niet handelde in den geest van onzen reinen en heiligen Meester, wanneer hij het wereldsche dus met de hemelsche belangen vermengde. Toen ik nu zelve ondervonden had welk eene onweerstaanbare tooverkracht in u woont, stond het bij mij vast als eene heilige

spreuk der Profeten: Gij moet vluchten, al waren leven en dood er mee gemoeid. Dat ééne gelukkige uur in de tent van den Egyptenaar, had mij duidelijk doen beseffen, dat ik mij zelve verliezen zou en, daarom vluchtte ik ver over de grenzen van het stadsgebied, noordwaarts tot Falieri, waar ik bij brave boerenmenschen een onderkomen en arbeid vond.

Peinzend staarde Nero haar in het door de maan beschenen gelaat.

— En hoe komt gij nu hier? vroeg hij na eene lange pauze.

Christina sloeg de oogen neder.

— Heer, gij ziet, dat ik diep beschaamd ben, maar ook dit nog zal ik bekennen. Sedert acht dagen ben ik te Rome. Eene aanzienlijke dame die mij op hare reis door Falieri toevallig in het oog kreeg, vond behagen in mij, en daar ik reeds genoeg had van het stille, eentonige leven, nam ik dankbaar het voorstel der rijke Siciliaansche aan, om hare huisgenootte en voorlezeres te worden. Ik vergezelde haar hierheen, waar zij allerlei zaken te vereffenen had. Morgen, bij het aanbreken van den dag, beginnen wij den tocht langs den Appischen weg naar Capua en het oud Salernum...

— Maar dat alles verklaart mij nog niets, hoe het komt, dat ik u hier vind, in het park van Flavius Scevinus.

— Begrijpt gij dat dan niet? fluisterde Christina beschaamd. Ik wist door Paul, dat gij, heer, bij Flavius Scevinus te gast zoudt gaan. Paul heeft mij het poortje geopend, dat van den heuvel tot het park toegang geeft. Reeds een uur lang sluip ik hier rond. Nog eenmaal in mijn leven wilde ik het gelaat van mijn Keizer aanschouwen, eer ik de wereld inga, die voor mij koud en ledig is...

— Paul wist dus dat gij hier waart? vroeg de Cesar verbaasd.

— Ja heer! Ik ben sedert lang met hem bevriend. Ik wist, dat hij zich bezorgd zou maken over de plotseling verdwenen Christina, hij meer dan al de anderen. Daarom schreef ik hem, dat het mij goed ging, en eens zelfs, toen hij voor zijn heer iets in Cures te bezor-

gen had, nam hij den omweg over Falieri en bracht mij een bezoek.

— Dat is dus zijn dank omdat ik hem van den dood heb gered! riep Nero vol bitterheid. Tallooze malen heb ik hem gevraagd: Waar is Christina en even dikwijls betuigde hij niets, niets te weten!

— Hij had mij stilzwijgendheid beloofd en, ach, hij wist waarom ik dat vragen moest!

— Een schurk is hij! Den Imperator, die hem het leven redde, was hij de waarheid schuldig! Wanneer ik bedenk wat ik door hem en zijn leugens verloren heb, dan, zou ik hem met eigen hand kunnen worgen?

De jonge vorst stond daar met hoog opgeheven hoofd. Zijne oogen schoten vonken. Al de kwellingen der jongst verloopen weken, de smart over zijne hopelooze liefde, tegenzin in de taak, die hem was opgelegd, om, door menschen en beginselen gedwongen en gebonden, zich als heer en meester voor te doen en in het geheim een geloof te beschermen, dat hem nu, belichaamd in de gestalte van Nicodemus, bijna onverdraagelijk was, al deze gedachten woelden en stormden in zijne hijgende borst en drongen hem tot verzet.

Wat wilde toch die zoogenaamde vrome secte, die het hem op allerlei manieren lastig maakte en die een zoo bekoorlijk wezen als Christina, tot het werktuig van hare plannen koos?

Hij wist niets van de nederige, eenvoudige Christenen, die zich aandachtig schaarden rondom hunne ouderlingen, om te luisteren naar hetgeen deze van Jesus leer en leven wisten te verhalen: hoe hij blinden genezen en treuren den getroost had, wat hij als knaap in den tempel te midden van de Schriftgeleerden en later op den berg had gesproken... De Cesar dacht nu uitsluitend aan den slimmen, holoo-gigen geestdrijver, die van de stelling scheen uit te gaan, dat het doel de middelen, ook de verfoeilijkste, heiligt.

Zóó groot was de tweespalt in de ziel van den Imperator, dat hij tegenover beiden even onrechtvaardig was, aan Paul verweet hij dat hij het jonge meisje broederlijk beschermd;

aan Nicodemus, dat hij haar gewetenloos aan het gevaar had blootgesteld.

Hij woelde met de hand door het volle krullende haar, zoodat de half verwelkte rozen van den krans, dien hij droeg, hare bladeren lieten vallen.

Eensklaps vatte hij met innige teederheid Christina's zachte, fijngevormde hand.

— Laat ons vergeten wat wij geleden hebben, sprak hij, diep ademhalend. Gij zijt hierheen gekomen, om mij nog eenmaal te zien, gij hebt mij dus nog even lief als toen, en bij alles wat heilig is, het Noodlot moge mij straffen, indien ik de zoo gelukkig gevondene ooit weder vrijlaat! Ziet gij dan zelve niet, Christina, dat het de Voorzienigheid zelve is, die ons tot elkander heeft gevoerd, juist nu, even als vóór het afscheid, dat gij, dwaas kind, voor mogelijk hieldt! Laat ik mij aan u vastklemmen, aan u, de eenige, die aan mijne ziel den vrede kunt geven! Christina, eeuwig geliefde Christina, wilt gij de mijne zijn, geheel en al, zonder eenig voorbehoud? Indien gij wilt, dan beloof ik u trouw tot den dood! Met u wil ik leven, met u sterven! Met u vereenigd, wil ik de handen tot uw God opheffen. Ik wil het gelooven, voor zooveel ik vermag, dat Christus gestorven is om de menschheid te verlossen! Het symbool van dat geloof zal ik omhoog houden, overal waar mijne keizerlijke hand de macht bezit om de altaren van Jupiter en van den overigen godendrom omver te werpen! Het wereldrijk zal voor mij, maar ook voor den Galilëer buigen en gij zult tronen boven de ongetelde scharen uwer gemeente, in hoogheid en heerlijkheid als geene aardsche vrouw vóór u of na u!

Droevig schudde Christina het door den maneschijn omstraalde hoofd.

— Neen, heer, sprak zij bevend. Uit het kwade is nog nooit het goede voortgekomen. De Kerk van den almachtigen God kan niet steunen op misdaad en zonde, maar op de onwrikbare trouw der geloovigen. Zij zal zegepralen ook zonder mij, ook zonder den sterken arm der Imperatoren, alleen door de waarheid, die in haar woont!

— Is dat de taal der liefde, zoete, hemelsche Christina?

— Denk aan Octavia!

— Ik denk aan haar, maar mijn geweten verwijt mij niets! Octavia kan niet verliezen, wat zij nooit heeft bezeten. U heb ik toebehoord, lang voor dat ik door de listen mijner omgeving, door de machtspreuk eener kinderlijk vereerde moeder, en, ook door de wanhopige leegte in mijn eigen hart tot die verbintenis werd gedwongen. Christina, als gij mij nu weer verlaat, dan zal het mijn dood zijn! Luis-ter, mijn lieveling, indien gij het verlangt, zal ik nog heden met Octavia spreken en op scheiding aandringen...

— Dat nimmer!

— Wilt gij dan niet de mijne zijn voor de geheele wereld? Vreest gij den storm dien mijne scheiding van de Keizerin zou doen losbarsten? Goed. Uw wil is mij een wet! Laat ik dan als Cesar de plichten vervullen, die mij aan het armzalig leven in het paleis verbinden, maar gun den mensch het geluk uwer liefde! Ja, gij hebt gelijk, dat gij de beloften afwijst, die ik der Christin voorspiegelde. Ik had alleen tot uw jonkvrouwelijk gemoed moeten spreken. Niet koopen wil ik u, hemelsche Christina, maar uw harte ontvangen als eene vrijwillige gave, uit uwe eigene liefhebbende handen!

Het meisje zonk op de knieën, wrong de handen in radelooze wanhoop.

Haar oogen schoten vol tranen, bleek was haar gelaat, wit als was in den matten glans der mane.

— Heer, smeekte zij, heer, wees genadig, laat mij vluchten... ga zelf heen... ver weg... Ik was gekomen om u slechts eenmaal te zien

en dan voor immer de wereld te ontvlieden...

Zij wierp zich ter aarde en snikte zoo zacht... zoo droef...

Nero beurde haar op en sprak haar toe met zachte woorden. Hij merkte de aarzeling van Christina en begreep, dat hij niet moest aandringen. Tijd te winnen leek hem het voor- naamste, zoodat hij Christina enkel nog zeg- de :

— Hier, neem dezen ring. Vertoon hem aan den portier van Tigellinus. Men zal u gastvrij onthalen. Aan uwe gebiedster kan Paul de boodschap brengen, dat zij eene an- dere reisgezellin dient te zoeken.

Christina is voor iets beter geboren dan om de kamenier te zijn van eene oude vrouw uit eene provincie. Schrijf het noodige op dit wastafeltje; ik zal zorgen dat het morgen vroeg aan zijn adres bezorgd wordt. Waar is uwe Siciliaansche?

— In de woning van eene vriendin, de Egyptische Epicharis.

— Die heden ook hier te gast is?

— Dezelfde. Paul vertelde het mij. Hadden wij geen plan gemaakt morgen op reis te gaan, dan zou mijne meesteres ook hier wezen.

— Dan kan Epicharis zelve de boodschap overbrengen, sprak de Keizer.

Christina schreef.

— Ziezoo, fluisterde Nero, het leitje in zijne tunica schuivend. Ga nu heen, mijn dierbaar meisje. Wij zien elkander weer!

Daarna keerde zij zich om en verdween in de richting van het kleine parkpoortje, terwijl Nero zich de toga over den schouder sloeg en zich terugspoedde naar het feestterrein, waar het nog luidruchtiger scheen toe te gaan dan daareven.

HOOFDSTUK XVI

DE DRIEKANTIG GESLEPEN DOLK

Een gladiatorengevecht, dat de door den wijn verhitte gemoederen in de grootste opgewondenheid had gebracht, naderde zijn einde op het oogenblik dat Claudius Nero het feestterrein betrad.

Uit tal van wonden bloedend, was een van de beide strijders op de knieën gevallen; zijn gebroken zwaard lag eenige schreden verder in het zand der rotonde. Vragend keek de overwinnaar om zich heen en liet eindelijk den blik rusten op de verhoogde zitplaats van de keizerlijke familie, om van de Keizerinmoeder den wenk te ontvangen, die over het lot van zijne ontwapende tegenpartij zou beslissen.

Ofschoon de roodlokkige Acerronia haar overredend toesprak, weigerde Agrippina haar oordeel te zeggen, zij was hier immers gast, zoo goed als de anderen, en wees den gladiator met een koel afwijzend gebaar op de overige in rijen geschaarde toeschouwers.

De laffe, ontzenuwde jongelingen, de wree-de behaagzieke vrouwen wilden, in hun overmoed, den kelk van dit bloedig vermaak tot op den bodem ledigen.

Aan alle kanten zag men de duimen naar beneden gericht.

En dit beteekende:

— Spaar Flavius Scevinus de onkosten van den wondheeler! Vooruit! Geef hem den genadeslag!

Een oogenblik aarzels nog, daar doorboorde het zwaard van den overwinnaar de breede borst van zijn slachtoffer. Een donkerroode bloedstraal spoot omhoog...

Luid gejuich onstond, de overwinnaar werd op de schouders gedragen en onder het spelen van muziek rondgedragen: terwijl een die naar het lijk van zijn ongelukkigen tegenstrever uit de arena sleepte.

Te midden van de luide en woeste jubelkrenten verscheen de Cesar.

Met hoog opgericht hoofd, aan Apollo gelijk, beklom hij de trappen der tribune om zich tusschen Agrippina en Octavia neder te zetten.

— Dat hadt gij moeten voorkomen, dus wendde Nero zich tot zijne moeder. Of gij ten minste, edele Octavia, die men de zachtmoedige noemt! Maar 't is waar, iemand, die zoo door en door Romeinsch is als gij, is bestand tegen het zien van dergelijke gruwelen. Dat begrijp ik en heb er vrede mee. Maar heden, juist heden... Ik weet het niet, maar het feest was zoo schoon, zoo harmonisch, gij hadt niet moeten toestaan, dat deze gelukkige dag werd ontwijd door een moord!

— Een moord? vroeg Agrippina verwonderd.

— Ja, een moord, herhaalde de Keizer; al moge hij voor de wet niet strafbaar zijn, een moord is het en blijft het. Hebt gij nooit Seneca's meening daaromtrent vernomen?

— De gladiatoren-gevechten zijn eene nalatenschap van onze voorvaderen, sprak Octavia. Hoe zou ik het wagen mij tegen den wil en de gewoonten van het Romeinsche volk te verzetten?

— Zoo denk ik er ook over, hernam de Keizerinmoeder met bijzonderen nadruk.

Hare stemming was alles behalve liefelijk, de dronk door den heer des huizes met zoo groote vermetelheid aan haar gewijd, begon haar opnieuw te prikkelen.

— Moeder, dus wendde Nero zich tot Agrippina, terwijl twee slaven den stervenden Thraker wegbrachten, spreek, wat scheelt u? Keurt gij af wat ik uit heilige overtuiging tot Octavia heb gesproken? Gij ziet er zoo ernstig, zoo verdrietig uit. Ach, en ik voel mij zoo blij, zoo feestelijk gestemd en vol levenslust, dat ik den dood zou willen beletten mijn weg te kruisen. Ik weet het, moeder, de feestdronk door Flavius Scevinus te uwer eere ingesteld, heeft

u onaangenaam getroffen. Hoe fijn de dolk ook geslepen was, toch was de scherpe punt in venijn gedoopt... ziet gij, moeder, een groot gedeelte van de senatoren en van het Romeinsche volk wil, dat ik den scepter alleen zal voeren, maar Nero weet te goed aan wie hij zijne plaats op den troon te danken heeft. Gij zult blijven regeeren, indien gij het doen wilt met zachtheid en goedheid, en zonder inbreuk te maken op de wetten van den Staat. Alleen waar het kleinigheden geldt, zal ik bevelen; op het gebied van den ernst blijft gij onbeperkte meesteres! Ik ben niet eerezuchtig, moeder! Ik laat mij niet verleiden door de inblazingen dergenen, die u van uwe plaats zouden willen dringen.

Nog eer Agrippina hem kon antwoorden, klonk uit de zware pijnboomen-laan, vlak achter het feestterrein, een gillende kreet om hulp.

Allen sprongen van hunne zitplaatsen op.

Met de Pretorianen aan het hoofd, stormden allen naar de laan, waar Flavius Scevinus, op den arm van Poppea Sabina gesteund, langzaam en wankelend voortstrompelde.

— Moord! Moord! riep Poppea met hare volle altstem. Welk een vreeselijken tijd beleven wij! De gastheer is niet meer veilig in zijn eigen huis.

In een oogwenk was Nero aan de zijde van den wakkeren Senator en legde als beschermend den rechterarm om hem heen.

Bij die beweging raakte hij even Poppea's hand aan en, in weerwil van het ongewone en beangstigende der omstandigheden, kromp zij als het ware ineen. Het was alsof zij den Keizer wilde laten merken, welk een invloed deze vluchtige aanraking op haar had.

— Zeg mij toch, wat is er gebeurd? vroeg Nero bezorgd. En in de allereerste plaats, waar voelt gij pijn?

— Voor ditmaal schijnt het nog al goed afgeloopen te zijn! schertste Flavius Scevinus. Ik wandelde hier rustig met Otho's gemalin en door haar vriendelijk gekeuvel betooverd, verzuimde ik mijne plichten als gastheer. Daar ritselde iets in de struiken, ik meende

dat het een roofvogel was, maar, eer ik den tijd had om te denken, voelde ik dat ik aan den rechterschouder getroffen werd. «Wacht» riep ik, en keerde mij om. Maar ik zag niets meer en voelde alleen het warme bloed langs mijn rug stroomen.

— Pretorianen, omsingelt het park en het huis, riep Agrippina gebiedend. De muur is hoog, de uitgangen zijn zeker gesloten. De snoode misdadiger mag niet ongestraft ontkomen.

Brengt fakkels! gebod Tigellinus, terwijl Nero en Poppea den hevig bloedenden Flavius Scevinus naar zijne kamer geleidden.

— Nuttelooze moeite! riep de gewonde, met een zonderlingen blik op Agrippina. Zulke sluipmoordenaars zijn slim en sluw en zij rekenen er op, dat wij in onze verbittering in den regel de verkeerde richting inslaan, wanneer wij hen vervolgen...

In het cubiculum gekomen, wendde Nero zich tot den blijkbaar doodelijk onstelden Paul.

— Help mij uw meester op zijn rustbed leggen! gebod hij.

— Doorluchtigste Keizer, gaf de vrijgelatene ten antwoord, hier staan helpers genoeg en daaronder de artsen... De edele Scevinus zou het mij niet vergeven indien ik toeliet...

— Zwijg! viel Scevinus hem barsch in de rede. Doe wat Nero, de Imperator gebiedt! Hij is heer en meester, hij alleen; hem zijt gij gehoorzaamheid schuldig, al gebod hij u ook, zijne eigene moeder in hechtenis te nemen.

Daarna beurde de Keizer, zonder merkbare krachtingspanning het bovenlijf van den breedgeschouderden man op het ijzeren rustbed, terwijl Paul diens knieën omvat hield en zoo met den Keizer te zamen het werk van ziekenverpleger verrichtte.

Achteruittredend, merkte Nero, dat zijne hagelwitte toga van boven tot onder met bloed bevlekt was.

Eene zonderlinge gewaarwording greep hem aan.

Bloed op den dag, die hem met zijne vurig

beminde Christina vereenigd had, dat be-
duidde onheil.

Maar hij verzette zich tegen dezen indruk.

— Onzin, sprak hij tot zich zelve. Nero
geloofd niet aan de kindersprookjes van de
waarzeggers.

De wond van Flavius Scevinus scheen niet
gevaarlijk te wezen. De dolksteek, blijkbaar
in ijvlende vaart toegebracht, was te ver links
gegaan.

De huisarts legde, volgens al de eischen van
zijne kunst, een verband aan en liet voor den
patiënt een drank bereiden van water en
vruchtensap, dat deze blijkbaar verkwikte.

Vervolgens sprak Flavius nogmaals zijn in-
nigen dank uit voor de hulpvaardigheid, waar-
mede de Imperator hem had bijgestaan.

— Dat is de ware vorst en heerscher, ein-
digde hij op veelzeggenden toon, die altijd en
overal zelf de hand aan het werk slaat, waar
hij eene ramp verzachten, eene misdaad be-
straffen, eene edele daad beloonen kan. Nero,
die zijne vrienden helpt als een broeder, zal
in de ure des gevaars ook op ons kunnen re-
kenen.

En daarna zich tot Poppea keerend:

— Geef mij de hand, beminnelijkste van
alle Romeinsche vrouwen! Ware ik twintig
jaar jonger, ik zou dien gelukkigen Otho kun-
nen benijden. Beloof mij, dat gij mij dezer
dagen nog eens een bezoek zult brengen! Ik
heb het slot nog te goed van de historie, die
gij juist aan het vertellen waart.

— Indien het den ondergeschikte veroor-
loofd is voor het welzijn van zijn gebiedster te
waken, sprak nu de huisarts, dan zou ik den
goddelijken Cesar en de schoone Poppea wil-
len verzoeken den kranke nu alleen te laten.
De wondkoorts, die zeker niet zal uitblijven,
mocht anders eens te heftig worden.

— Gij hebt gelijk! gaf de Imperator ten
antwoord. Kom Poppea!

Poppea blikte hem aan, terwijl zij de groote
middenzaal doorgaande, naar buiten traden.

Daar was alles in de grootste opgewonden-
heid.

Voor zoover de soldaten der keizerlijke lijf-

wacht niet ter omsingeling van het geheele erf
noodig waren, doorkruisten zij, in groepjes
verdeeld en van een fakkeldrager vergezeld,
het geheele park en doorzochten het dichte
geboomde en het struikgewas.

De moedigste onder de senatoren en rid-
ders, door Milictus, den opperslaaf des huizes,
van wapenen voorzien, sloten zich bij hen
aan, voor zoover hun toestand dit gedoogde.

De meesten, de jongelieden vooral, hadden
de zware wijnen van Slavius Scevinus zoo
ijverig toegesproken, dat zij wankelden.

Deze onvermoeide drinkers lieten zich, na
eenige vruchteloze pogingen, op de met kus-
sens belegde banken achterover vallen. Zelf
Tigellinus, dien men toch waarlijk op dit punt
geen ongeoeffende kon noemen, wist zich niet
dan met de uiterste krachtinspanning op de
beenen te houden.

De vrouwen en meisjes hadden naar het
cavaedium de wijk genomen, voor zoover zij
ten minste niet op hare stoeltjes in slaap wa-
ren gevallen.

Alleen Agrippina en de ernstige Octavia
zaten rechtop en fier op hare verheven zit-
plaatsen, door de helder en gelijkmatig bran-
dende luchters beschenen, aan statige marmere-
ren beelden gelijk.

Nero had zijn zwaard getrokken. In eigen
persoon wilde hij den laaghartige straffen, die
zich zoozeer tegen Flavius Scevinus had ver-
grepen.

Poppea Sabina, den eersten den besten fak-
kel uit den ijzeren draagring nemend, volgde
hem; want Otho, haar gemaal, was nergens
te zien, of Poppea verstond uitnemend de
kunst hem te ontwijken.

Terwijl Poppea met haar fakkel het dichte
struikgewas verlichtte, kromp zij eensklaps
van schrik ineen.

Zij had vlak bij het voetpad, in de smalle
bedding, die het regenwater naar beneden
voerde, een blinkenden dolk zien liggen.

Zonder een woord te zeggen, nam zij hem
op.

In den ijver der vervolging had Nero hare
aastige beweging niet opgemerkt.

KEIZER NERO

OF DE

eerste martelaren van het Christendom

BEWERKT DOOR

LODEWIJK VAN LAEKEN

NATIONALE DRUKKERIJ

St-Willebrordsstraat, 57 Antwerpen.

1902.

Mysterie ! Mysterie !

Hij liet zich af zijn legerstede rijzen, kleepte zich aan en ging zijn vader

Een Romeinsch soldaat stond voor haar..... (bl. 119).

opzoeken. Doch deze was in den tempel en verrichtte aldaar zijn godsdienst-oefeningen.

Sephonus slenterde rond. Wat voelde hij zich toch oud geworden. Wat

— Uwe Jupiters en Venussen zijn valsche goden : ik echter geloof aan den waarachtigen God, dien Jesus-Christus ons heeft leeren kennen.

Locusta plaatste zich voor den dampenden ketel... (blz. 140), (naar een penttekening van Frans Lindekens).

— Behoort gij tot de Nazareners ?

INHOUDSTAFEL.

Hoofdstuk.	bladz.
	1
I Het plan van Agrippina	14
II De oude bedelaar	27
III Het drama op den berg	49
IV De tijgerin	65
V Het offer	77
VI Op zee	94
VII In het hol van moeder Barbilla	104
VIII De jonge priester	120
IX In doodsgevaar	133
X Aan het Romeinsche hof	145
XI De jonge Imperator	160
XII De ontmoeting	172
XIII De verdwijning van Christina	183
XIV De smart van Nero	199
XV Strijd tusschen liefde en plicht	219
XVI De driekantig geslepen dolk	228
XVII De brandbrief	245
XVIII Nero bij zijne moeder	256
XIX De schaking	263
XX De hartstocht van Pallas	270
XXI De ontvoering	277
XXII Moeder en Zoon	296
XXIII De keerzijde in het gemoed van den Imperator	